

ՀԱՏՈՒԿ ԹԵՄԱ ՈՒԽՏԻ ՏԱՊԱՆԱԿԸ (Ելից 25:10-22)

SPECIAL TOPIC: THE ARK OF THE COVENANT (Exodus 25:10-22)

I. Վայրը և նպատակը՝

Ա. ՅԱՀՎԵԻ բնակության վայրն է (այսինքն՝ Նրա ոտքերի պատվանդանը, տես՝ 1 Մնաց. 28:2, Սաղմ. 132:7, Եսայի 66:1) Իր ժողովրդի հետ, տապանակի վրա՝ *քերովքեների* թների միջև (տես՝ Հատուկ Թեմա. *Քերովքեներ*):

Բ. թողության վայր (այսինքն՝ ողորմության աթոռ) բոլոր մարդկանց համար (տես՝ Իսրայել, Ղևտացիների 16 և 3 Թագ. 8:27-30, օտարականների համար՝ 8:41, 43, 60):

II. Պարունակությունը

Ա. Ռաբբիական ավանդույթը՝

1. քարե երկու տախտակները, որոնց վրա ՅԱՀՎԵՆ գրեց Տասնաբանյան (տես՝ Ելից 31:18, 32:15-16):

2. երկու արծաթե ձողեր, որոնք պահում էին տախտակները (սուրբգրային հղումներ չկան)

3. առաջին երկու տախտակների կտորները, որոնք Մովսեսը ջարդեց, քանի որ Իսրայելը (Ահարոնը) ոսկե հորթ էին պատրաստել և երկրպագում էին (տես՝ Ելից 32:19, 2 Օր. 9:17, 10:2):

4. ամբողջ Թորայի կրկնօրինակը (տես՝ Ելից 25:16)

5. Աստծո անունները (տես՝ 3 Թագ. 8:29) որ ձևավորվել էր Քաբբալայում՝ հրեական

Բ. սուրբգրային հղումները պարունակության մասին (հայտնի չէ, թե այս համարները վերաբերում են տապանակի ներսում գտնվող առարկաներին, թե՛ շուրջը գտնվողներին)

1. մանանայով սափոր (տես՝ Ելից 16:31-36)

2. Ահարոնի ծաղկած գավազանը (տես՝ Թվոց 17:4,10, Եբր. 9:4)

3. Փղշտացիների հանցանքի զոհերը (5 ոսկե առնետները և ոսկե թուրքերը, տես՝ 1 Թագ. 6:3-4,8)

4. Տաս Պատվիրանների կրկնօրինակը (տես՝ 2 Օր. 10:4-5, 31:26)

Սողոմոնի Տաճարի նվիրման սրբագործման օրը՝ 3 Թագավորաց 8-ում, ասվում է, որ Տապանակի մեջ կային միայն երկու քարե տախտակները (այսինքն՝ Տաս Խոսքերը, տես՝ 3 Թագ. 8:9):

III. Տապանակի գտնվելու հավանական վայրը՝

Ա. Պատմական տարբերակները

1. Սիսակի կողմից տարվել է Եգիպտոս (Ք. Ա. 935-914թթ), երբ Ռոբովամ թագավորի՝ Սողոմոնի որդու թագավորության հինգերորդ տարվա մեջ նվաճեց Հուդան (Ք. Ա. 926թ) (տես՝ 3 Թագ. 14:25-26, 2 Մնաց. 12:9):

2. տարվել է Եգիպտոս (Չոար, Թանիս, Ավարիս՝ տարբեր անուններով է տրված Սեթի Ա-ի դելտա մայրաքաղաքը) Նեքավով II Փարավոնի կողմից, որը նաև գերեվարեց Դավթի սերնդից Հովաքազին (Հովսիայի որդին) Ք. Ա. 597թ-ին (տես՝ 4 Թագ. 23:31-35, 2 Մնաց. 36:1-4):

3. տարվել է Բաբելոն Մարդուկի տաճարը՝ Նաբուգոդոնոսոր II-ի կողմից, երբ Սեդեկիան գերեվարվեց (Ք. Ա. 586թ) և Տաճարը այրվեց (տես՝ 4 Թագ. 25:9,13-17, 2 Մնաց. 36:18):

Բ. Հրեական ավանդույթները

1. պահված է Նաբավ /Փասգա/ լեռան վրա՝ Երեմիայի կողմից, նախքան Երուսաղեմի անկումը (2 Մակկար. 2:4-5):

2. Բարուքի II անկանոն գիրքն ասում է, որ մի հրեշտակ թաքցրել է այն

3. պահված է անհայտ կերպով, սակայն վերադարձվելու է Եղիայի կողմից, հենց Մեսիայի գալուստի ժամանակ (տես՝ Մաղ. 4:5)
4. պահված է Գերեսիմ (Սյուքեմ) լեռան վրա, որտեղ սամարացիները կառուցեցին ՅԱՀՎԵԻ համար իրենց տաճարը:
5. թաղվել է տաճարի տակ (այսինքն՝ Մորիա լեռան վրա) նախքան Նաբուգոդոնոսորը կգրավեր Երուսաղեմը: